

Ayasofya'da tahrik ayini

16/09/2010

ABD'deki bir grup Yunan, Ayasofya'da ayin yapmak için Türkiye'ye geleceklerini duyurdu. Fener Rum Patrikhanesi ise bu eyleme karşı olduğunu açıkladı.

Washington'da 'Uluslararası Ayasofya Koalisyonu' isimli bir sivil toplum örgütünün kurucusu Chris Spirou, 'Ayasofya'da ayin' talebiyle yarın (Cuma) 40 kişilik bir grupla Dedeoğaç'dan kalkan otobüslerle Türkiye'ye giriş yaparak Ayasofya'ya gidecek. Milliyet gazetesinden Aslı Aydıntaşbaş'ın haberine göre dün Ankara-Washington-Atina hattında yürütülen diplomatik temaslar sonucunda, Spirou'nun 'çok ciddiye alınacak bir şahıs olmadığı' ancak bu provokatif eylemin Türkiye'deki Rumlara karşı milliyetçi bir tepkiye neden olabileceği yorumları öne çıktı.

İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları dün ayrıca ayine karşı çıkan Fener Rum Patrikhanesi'yle de temas halindeydi. Ankara açısından 'Ayasofya'da ayin', hem Türkiye'nin imajı, hem de milliyetçi grupların yıllardır dile getirdiği 'Ayasofya cami olsun' kampanyasını tetikleyebileceği için siyaseten hassas. Bizans döneminde (M.S. 360) Ayasofya, 1453'de İstanbul'un fethiyle Osmanlı dönemi boyunca camii olarak kullanıldı. Halen Kültür Bakanlığı'na bağlı müze statüsünde.

MİLOSEVIÇ'İN DANIŞMANI

Bir zamanlar Sırp lider Miloseviç'e danışmanlık yapmış olan Spirou, hem ABD hem de Yunanistan'da tartışmalı bir isim. Geçmişte Erdoğan'a mektup yazan Spirou geçen hafta da Ayasofya'da ayin yapacağını bir mektupla Atina'daki Türk büyükelçiliğine bildirdi.

Spirou tarafından Washington'da kurulan sivil toplum kuruluşu Uluslararası Ayasofya Koalisyonu, ABD'de bulunan Rum örgütleri arasında marjinal sayılabilecek bir durumda. Ancak derneğin kurucu ve avukatları arasında Bill Clinton'un avukatlığını yapan Lanny Davis'in bulunması, siyasi çevrelerde bu girişimin profilini biraz daha yükseltiyor. Başbakan Erdoğan'a mektup da Lanny Davis'in hukuk firması tarafından iletilmişti.

Ankara'nın bir başka sorunu, emniyet tarafından Ayasofya'da ayini engellemek amacıyla yapılan müdahalelerin dünyaya vereceği negatif fotoğraf karesi. Sümela Manastırı ve Akdamar Kilisesi'ni ibadete açarak özellikle Avrupa Birliği'nden övgü alan hükümet, bunu yanlış bir fotoğraf karesiyle bozmak istemiyor.

PATRİKHANE DE KARŞI

Belki de Cumhuriyet kurulalı beri Ankara'yla ilişkilerinde en parlak dönemi yaşayan Patrikhane de Spirou'ya karşı cephe aldı. Patrikhane'ye yakın bir isim, bu eylemin Türkiye ve Yunanistan'da yaşayan İstanbullu Rumlara rahatsız olduğunu belirterek 'Patrikhane'ye yönelik bir saldırıya neden olacağından korkuyorlar. Ayini hangi papazlarla yapacak bilemiyoruz. Ama bizden değil. Zaten İstanbul'da Ortodoks ayini izni sadece Fener Rum Patrikhanesi tarafından verilebilir' dedi. Ortodoks ayini, din adamlarının önderliğinde düzenlenebiliyor. Spirou'nun grubunda yer alan din adamlarının ise ABD'deki kiliselerle ilişkisi olabileceği belirtiliyor.

BAKAN GÜNAY:İZİN YOK

Konuyla ilgili NTV'nin sorularını yanıtlayan Kùltür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, "Özel bir kasıtle huzur bozmak isteyen bazı gayretler varsa devlet buna karşı önlemler alacaktır" dedi.

Günay sözlerini şöyle sürdürdü: "Ne yazık ki fanatik grubun yurtdışından kaynaklanan bir girişimi var. Biz sembolik ayin imkanlarıyla kardeşliğe, dostluğa katkı yapmaya çalıştık. Bazı Müslüman vatandaşlarımız Ayasofya'da bayram namazı talebiyle geldiler. Biz de 900 yılı aşkın kilise olarak 500'e yakın süre cami olarak hizmet ettiğini, toplu ayinlere özel hizmet etmemesi gerektiğini anlattık. Arkadaşlarımız anlayışla karşıladı. Bayram namazı talebi çevredeki Sultanahmet gibi mabetlerde giderildi.